

juli 2017 in Going, Kameroen

Ik ben deze zomer van 11 juli tot eind juli naar Kameroen geweest. Ik heb dankzij een zeer geslaagd tuinfeest 3000 Euro kunnen meenemen. Ongeveer de helft van het geld hebben we uitgegeven aan het verbeteren van de infrastructuur, en de andere helft dient om de lopende kosten te verzekeren. Dat betekent 24 kinderen een warme maaltijd bezorgen op het einde van de dag gedurende een heel jaar. Ook wordt er gezorgd voor hun gezondheid (medicatie als ze ziek zijn) en krijgen ze dagelijks hulp bij het maken van huiswerk. Daarvoor zorgen onze plaatselijke coördinator en een jonge onderwijzeres.

Wat is er gerealiseerd op deze korte tijd?

De **vloer** van beide kamers van de weeskinderenopvang is **gebetonneerd**. Dit is beter voor de opslag van het graan.

De houten **deurlijsten** (2) en de **raamkozijnen** (2) die al half waren opgegeten door de termieten zijn vervangen door een **metalen** omlijsting.

Ook twee houten palen die dienst deden als ondersteuning van het dak van de veranda zijn vervangen door **metalen palen**.

De **keuken** (die nu dienst doet als varkensstal) wordt onder handen genomen. Het **rieten dak** moet dringend vervangen worden en de **deur** hersteld.

Er wordt **keukenmateriaal** bij aangekocht zoals nog enkele serveerschalen, pollepels, drinkbekers en plastic teutketels om op een hygiënische manier de handen te wassen voor het eten.

Er moeten nog enkele **uniformen** gemaakt worden, voor de nieuwkomers en voor de humanioraleerlingen. Ook de kookmoeders en de begeleiders willen een uniform. Ze zijn fier dat ze deel uitmaken van ons project.

Al het **schoolmateriaal** dat ze nodig hebben voor dit komende schooljaar is aangekocht en nauwkeurig verdeeld onder de kinderen. Die waren maar al te blij met hun nieuwe rugzak (ik had 24 rugzakken gekocht in Decathlon, kleine voor onze lagere schoolkinderen en grotere voor onze secundaire schoolkinderen) met daarin al hun schriften, boeken, schrijfgerief, lei en krijt. Genoeg voor een heel schooljaar. Een plaatselijke schoolmeester, onze buurman, had een heel nauwkeurige lijst opgesteld met wat elk kind nodig had. Dat maakte het uitdelen zoveel leuker en gemakkelijker. Onze middelbare scholieren (5) kregen een doos met passer en enkele latten waaronder een geodriehoek. Ze zijn klaar voor 4 september, la rentrée!

En nu een fragment uit mijn dagboek....

Gisteren was het jeugdatelier, een fijne namiddag met de kinderen. Ze kregen een groot wit blad (achterkant van een kalender) voor hun neus waarop ze mochten tekenen wat ze maar wilden. Ik had stiften en kleurpotloden meegenomen. De start was aarzelend. Schichtig bij elkaar kijken. Een jongen had zijn lat bij en die begon lijnen te trekken. Dus ging iedereen lijnen trekken. Ik maar zeggen dat dat niet nodig was, dat ze ook kromme lijnen mochten tekenen. En dat ze meer dan één kleurtje mochten gebruiken...

Druppelsgewijs kwamen er nog meer kinderen bij. Eentje hadden we een kwartiertje geleden in de verte nog zien lopen met de ezel die ze moest hoeden. En ook één van de kookmoeders kon het niet laten, die heeft snel wat getekend, tot ze moest beginnen met de maaltijd te bereiden, en dat is een hele job voor zo'n groep! Haar zoon heeft de tekening uiteindelijk afgemaakt. (ter info: Er zijn enkele kinderen bij die nog wel een moeder hebben, maar als weduwe hebben ze onvoldoende inkomen om hun kind naar school te laten gaan en voldoende eten te geven. Voldoende voedsel is niet evident, vooral in deze periode. Het is volop regenseizoen. Het graan van vorig jaar is op, op de markt vraagt men het drievoudige van de prijs. En het graan voor dit jaar moet nog heel wat groeien. We krijgen iets meer kinderen over de vloer in deze periode, omdat ze anders honger zouden lijden. Hier wordt niemand weggestuurd behalve profiteurs.)

Gaandeweg begon het te vlotten met het tekenen. Meer en meer kleur kwam op het blad. En de overgave waarmee ze tekenden! Je zag dat ze er plezier aan beleefden. Ik zei hun dat ze hun tekeningen mee naar huis mochten nemen, waarop antwoordden dat ze hun tekeningen aan mij wilden geven. Ik moest ze meenemen, die waren voor hun vrienden in België! Ik was ontroerd. Ze hebben er echt kleine meesterwerkjes van gemaakt! Zelfs het meisje zonder vingers (brandslachtoffer) heeft zich vol enthousiasme op de taak gestort. Ze genoot ervan. Met het potlood tussen beide handpalmen geklemd, heeft ze een prachtige tekening gemaakt. Ik bewonder haar! Ze is de oudste van de groep en een nieuwkomer. Aminou had haar gespot en aan de groep toegevoegd. Ze heeft geen vader meer. Toen ik haar vroeg hoe we haar konden helpen, zei ze 'boeken'. We zullen ervoor zorgen, eventueel tweedehands. Ze kunnen gebruikt worden door de volgenden.

De creatieve namiddag werd afgesloten door een gezamenlijke maaltijd, bereid door de derde, pas aangeworven kookmoeder. Het is een weduwe

met een kind in onze groep. Ik heb gefilmd hoe ze een grote pot 'fufu' bereidde van het gele sorghummeel (grote gierstsoort). Het meel wordt met water gekookt en dan geroerd tot een hele stevige pap die wordt opgeschept in porties. Daarbij komt nog een saus van boontjes met een zwart oogje (black eyed peas) en één of andere groente. Eigenlijk best wel lekker en voedzaam!

Er loopt hier een kip te paraderen op ons erf, met haar zes kuikens. Ik moet opletten want ze wil telkens binnenglippen om van de graankorrels te pikken die uit een gaatje in de zak van 100 kg zijn geknikkerd. Ze vindt dat blijkbaar lekkerder dan de broodkruimels die ik voor haar heb uitgestrooid. Ik kan haar geen ongelijk geven. De broodkruimels komen van een oud wit stokbrood dat ik ook niet lekker vond. Eigenlijk best wel schattig, een zwarte kloek met 2 zwarte, 2 bruine en 2 gele piepende kuikentjes. Zij maakt alvast geen onderscheid!

Ik ben mijn telefoon aan het opladen aan de powerbank met zonnepaneel die ik voor Aminou heb meegebracht. Mijn fotoapparaat heeft het gisteren (met enkele filmpjes en heel wat foto's) laten afweten. De batterij is morsdood. Geen electriciteit heeft zijn charmes, maar vraagt wel planning! Het opladen gaat traag. In het droge seizoen als het hier snikheet is, zal het wel sneller gaan. Maar dan riskeer je dat de powerbank smelt, zoals Gouada (onze plaatselijke coördinator) heeft ondervonden!

Straks ga ik nog eens kijken naar de werkzaamheden. Wat staat er nog op het agenda? Stof kopen en uniformen laten maken voor de nieuwe humanioraleerlingen en de keukenpieten, of eerder keukenmadammen en de begeleiders. En ook mangoboompjes aankopen en planten. We hebben nu een aantal emmers aangekocht voor de kinderen. In de droge periode (van oktober tot juni) moeten de kleine boompjes heel regelmatig water krijgen. Dat was vorig jaar goed gelukt tot de kerstvakantie. Toen is alles een paar weken stilgevallen, vertelde Gouada me. Maar een vijftal boompjes hebben de vakantieperiode overleefd, en die zijn tot overmaat van ramp daarna door de geiten opgepeuzeld. We gaan het opnieuw proberen met een tiental boompjes. Bij ons hebben 5 mangoboompjes van de 12 die Aminou heeft geplant het overleefd, dankzij een rasterwerk van stekelige takken die Aminou rond de boompjes heeft gevlochten, en dan is er toch nog een geit in geslaagd om één van de boompjes te onthoofden. Die is al gestekt! Nu mogen we niet vergeten van ze te enten met een tak van een goede soort.

Toch fijn om te zien hoe bij zo'n metselwerk de halve buurt wordt betrokken! Potige knapen halen zand van de rivierbedding, met een gammele kruiwagen, of in een grote pot op hun hoofd. Ik zie het Kaël en Nico nog niet

doen! En dan zijn er mensen die denken dat Afrikanen lui zijn. Dit zou in België gewoon niet mogelijk zijn. In zo'n korte tijd al die mensen en dat materiaal mobiliseren! Onmogelijk. Enkele anderen dragen water aan uit de put die we vorig jaar nog hebben verdiept. Het water zit op zo'n 12 tot 13 m diepte. De put is niet drooggevallen, gelukkig maar, we zitten hier dan ook heel dicht bij de rivier (die wel kurkdroog staat in het droge seizoen). Nog anderen maken een krater van zand, cement en keien, en daarin worden de emmers water leeggegoten. Met enkele mannen maken ze met hun schuppen de mortel. Fascinerend. En dan wordt die mortel in een kruiwagen geschept en die kruiwagen wordt in de kamers neergestort. De metselaar zit daar gereed om het geheel mooi af te vlakken tot een betonnen vloer. Ongelooflijk hoe goed ze kunnen werken in zo'n primitieve omstandigheden! En met kennis van zaken. Ze hebben het juiste ritme gevonden. Allemaal smalle, lange, pezige, sterke en goedlachse jonge en iets minder jonge mannen. Ze doen me zo denken aan Kaël en Nico (mijn zonen), maar vooral Kaël. Ze zijn al aan de slag sinds zeven uur vanochtend. Deze namiddag zal de klus al geklaard zijn. Zeker aan dit tempo. Kinderen kijken belangstellend toe. Mensen die op weg zijn naar hun veld komen eens een kijkje nemen en helpen even mee en zijn dan weer weg. Het duurde even voor ik begreep wie nu eigenlijk de mestersknechten waren. Jonge vrouwen brengen thee en bilbilli (het lokale zelfgebrouwen gierstbier).

Het is lekker koel, zalig hier op het houten bankje buiten op het erf. Onder me zit een kip te broeden. Toen ik hier voor 't eerst ging zitten, stoof ze verschrikt weg. Ik was ook geschrokken. Maar nu hebben we vrede gesloten. Ik voeder haar met graantjes. Dat helpt. Liefde gaat door de maag, zeker bij kippen. Daarna gaan die kippen door onze maag, zo gaat dat. Ondertussen heeft ze al zeven eieren gelegd. (vorige week nog maar 3). Toch zalig al dat leven rondom! De mille (soort grote rode gierst) groeit goed. Het is bijna niet te onderscheiden van onze maïs op het eerste zicht. En dat ander kiekken zit weer binnen met haar kroost, dedzju!

We moeten ook nog de geboortekakten van enkele kinderen laten opmaken, want anders kunnen ze niet naar school. Aminou zal hier voor zorgen. Daar moet ik hem nog aan herinneren want die heeft zoals gewoonlijk weer veel aan zijn hoofd. De lawan (dorpshoofd) heeft hem nogal veel nodig!

Door het regenweer en de constante bewolking, ook als het niet regent, hebben we de zonneoven nog niet kunnen uitproberen. Dat had ik graag gedaan. De kookvrouwen, en vooral Malaré, kijken er nogal naar uit. Dan moeten ze geen hout meer sprokkelen. Misschien is er morgen zon?

Overmorgen zit ik alweer op het vliegtuig, naar een andere wereld!